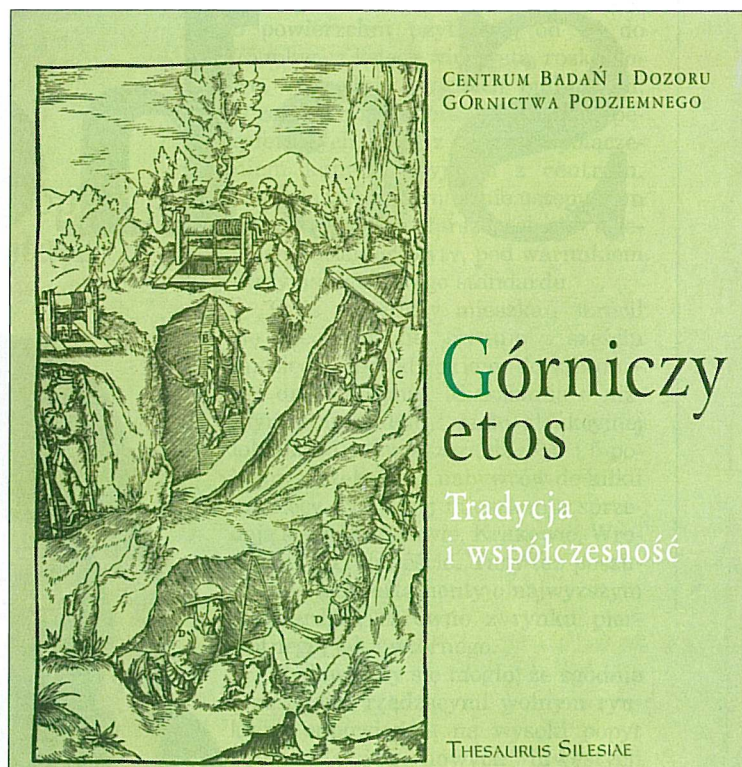

„Górnicy zawód zmienia się szybciej niż całe otoczenie, ale niewiele jest refleksji, jakie to niesie konsekwencje dla codziennego życia, całego środowiska i regionu” – pisze Zygmunt Folta, prezes Zarządu Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego w Łędzinach, we wstępie do książki „Górnicy etos – tradycja i współczesność”, która ukazała się jako rozwinięcie seminarium poświęconego tematyce górniczej

Etos gwarków

Książka pokazuje trud codziennej pracy pod ziemią, która przez wieki kształtowała etos górniczy, postawy w życiu zawodowym i prywatnym, a także śląski krajobraz.

– *Nie można wyobrazić sobie pracy w kopalni bez wiary w przekazywane od wieków – sposób życia i zachowania górniczej braci. Bez etosu, który rozumiem jako wzorzec moralnego i obyczajowego postępowania, nie mógłby w ogóle istnieć i funkcjonować stan górniczy* – wyjaśnia prof. Dorota Simionides, autorka jednego z rozdziałów.

Wydawnictwo prezentuje proces kształtowania się etosu górniczego, który cechuje siła i trwałość ustalonych przez tradycję i doświadczenie sposobów postępowania, obowiązujących do dziś zarówno w kopalniach, jak i rodzinach górniczych oraz filozoficzne ujęcie pracy wytwórczej. Marek Szczepański, dyrektor Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego oraz współzałożyciel i rektor Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach, w rozdziale „Wielkowiejska klasa robotnicza i górnośląscy górnicy: hegemon bez przyszłości?”,

przedstawił problematykę klasy wytwórczej w ujęciu różnych myślicieli epok. W rozdziale „Dom, kopalnia, krajobraz – o kształtowaniu przestrzeni górniczej” prof. Katedry Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Politechniki Śląskiej, Krzysztof Gasidło, zgłębił znaczenie norm przyswojonych i uznawanych w zbiorowości górniczej, stosowanych w procesie zagospodarowania przestrzeni dla eksploatacji bogactw mineralnych, kopalni jako przestrzeni pracy oraz przestrzeni zamieszkania – domu, osiedla i miasta górniczego. Publikację wzbogaca zapis dyskusji z seminarium, które poprzedziło powstanie książki oraz liczne zdjęcia i ryciny pochodzące ze zbiorów Biblioteki Śląskiej.

– *Wydawnictwo może przyczynić się do lepszego poznania i zrozumienia specyfiki górniczego środowiska i całego regionu. Czyniliśmy starania, by ukazało się ono w okresie Barbórki, która w tym roku w sposób szczególny odwoływała się do tradycyjnego etosu górniczego* – mówi Zygmunt Folta.

(mf)